



POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek vedoucí práce

Autor práce: Bc. Štefan Lukáč

Název práce: Postoje rodičů intaktních dětí a dětí se znevýhodněním k inkluzivnímu vzdělávání

Autorka posudku: Mgr. Magdalena Mouralová

Předložená práce se věnuje inkluzivnímu vzdělávání pohledem rodičů. Jedná se o vysoce aktuální téma, zvolená rodičovská perspektiva je zároveň relativně neprobádaná. Autor využívá svůj přístup do sociálně vyloučené lokality a přináší pohledy skupin, jejichž hlas je jen velmi málo slyšet. Kdyby nic jiného, tak toto je bezpochyby přidanou hodnotou práce.

Práce je řemeslně zvládnutá a je z ní cítit vysoká péče autora. Struktura je víceméně standardní, práce obsahuje všechny „povinné“ položky. Text má dobrou formální úroveň, je psán kultivovaným jazykem, pečlivě zformátován. Autor se orientuje v problematice, jeho argumenty jsou většinou podloženy a pracuje s odbornou literaturou a empirickými studii (i když především s českými a hojně využívá učebnicové texty na úkor primární literatury). Jako konzultantka musím konstatovat, že autor velmi pozorně naslouchal připomínkám a snažil se je promítnout do textu. Na práci je vidět ohromný progres od prvních verzí a už jen tento posun studenta mě velmi těší.

Přesto však v práci přetrvává několik problémů, z nichž některé jsou poměrně závažné:

1. Práce má velmi široký záběr, je rozbíhavá a málo zacílená. Autor je v tématu ponořen a chce „prodat“ vše, co nastudoval. Ne vždy je ale čtenáři zřejmé, k čemu daná pasáž v práci slouží a jak souvisí se zbytkem. Některým podružnostem je věnována nesmyslně velká pozornost (např. charakteristiky různých typů postižení na str. 39–48).
2. Výzkumné otázky jsou sice jasně formulovány, nicméně ne zcela zodpovězeny. Tento problém pramení z jistého nesouladu mezi výzkumnými otázkami a zvoleným metodologickým přístupem. Autorův přístup je primárně vysvětlující, hledá faktory, zákonitosti. Zároveň má k dispozici data z 12 rozhovorů, což nejde úplně dohromady. Výběr respondentů na základě dosaženého vzdělání a handicapu dítěte může dávat smysl i u kvalitativního výzkumu, pokud by byl odůvodněn snahou o získání co nejrozmanitějších pohledů. Sebraná data ale rozhodně nedávají mandát k jakémukoliv porovnávání skupin, k čemuž student tíhne. Jako konzultantka však musím konstatovat, že i v tomto ohledu došlo k velkému posunu a současná varianta sice nefunguje ideálně, ale nějak ano. Jako jistou polehčující okolnost lze nicméně uvést, že v daném případě nebylo alternativou standardizované dotazování, neboť významná část respondentů by tak asi vůbec neodpověděla. Nicméně bylo možné se zaměřit pořádně jen na jednu skupinu rodičů (např. s nízkým vzděláním, ze sociálně vyloučených lokalit) a nesnažit se pokrýt celé spektrum, což bych považovala za vhodnější přístup.
3. V teoretické kapitole je představena široká paleta konceptů, které však jsou z velké části jen kontextuální – sice se vztahují ke zkoumané problematice, ale nepomáhají



v jejím uchopení, ani ve vysvětlení zjištění. Některé položky z tzv. věcných východisek by patřily spíše do teorií (postoje).

4. Samotná analýza je hodně těžkopádná, i když je zde patrná snaha o rigoróznost, systematický postup (několikakrokové kódování). Autorovo tematické třídění je hodně jednoduché a zůstává u výčtu různých postojů a nevěnuje pozornost pojmenování jemnějších nuancí.
5. Je využito velmi málo cizojazyčné literatury, některé zdroje uvedené v seznamu (např. Openshow 2008, Constable 2009, Bilingston a kol. 1991) nejsou citovány v textu.
6. V práci jsou další drobné věcné a formální nedostatky (u tabulky 5 není přesně jasné, jaké aspekty autor sleduje; nerozlišování významu 5% a 5 %; nedoplněné zdroje na str. 46, 47; kapitoly prvního řádu je vhodné začínat na nové stránce apod.)

I přes uvedené výhrady práci jednoznačně považuji za splňující nároky kladené na diplomovou práci. Navrhuji ji tedy **přijmout k obhajobě** a hodnotit známkou „dobře“.

Datum: 12. 6 2017

Magdalena Mouralová